

„Tolu Matsi tõstament”.

Tolu Mats! Ah ja tolu Mats! sellest ráâkisti kõikis kùlas, kui „waestemajalisest” Mats Maerumäest, kõne oli. Kui selle „waestemajalisest”, tubli talu omanik sai, ühest tublist talu kohast, siis oli Maerumägi alati kõigi inimeste kõnes, „tolu Matsil” on vaks raha kott, ja ja, see on: „rumatal on õnn! Meile ei või mitte juhtuda!”

Nõnda ráâkisiwad ka Maerumäe sulasedki; tema wend wiljakaupleja; tema õde, rikas „susitalu” perenaene, naabre kùlast; tema nõbud ja tádid; ka tema wend walitsusenõunik Päälinnas. Üleültsi ei olnud sugulased mitte ükski temast hoolinud.

Aga siis, kui Maerumägi hâkitselt ára suri, sâäl hakkas armastus sugulaste poolt üles lõitma, wennad ja õed, nõbud ja tádid ei võinud kùll mitte ruttu leinamajasse töttada.

Rahe paari hobustega tuli „susit” perenaene tormades sinna; wankrest wâlja húpades halastamata nuttes, karjus ta: „Jesus! see haledus! Mats on árasurnud, ja mina pole siin olnud, kes pidi ta silmad finni suruma? Tema naene on ammu surnud, kõik lapsed on surnud, ja mina tema üksik libane õde — — Maie, miks pârast ei ole sa mitte silmapilk minu járele saatnud?” „Oh sa mo!” ütles Maie. „Mikas pidin mina seda tegema? Tâna homiku oli pereimees veel täiesti terve, enne lõuna sôðki, kell ükssteistkùmend heitis ta pikale ja kell pâksteistkùmend oli ta surnud, sùdame lõðki, nõnda ütles Dr.; waata, surnukeha on veel soe!”

Ta Maerumäe surnukeha oli siis veel soe, kui tema wend wiljakaupleja, tuliste körwi-dega, kaloppi aiades sinna tuli. Rahe kolme tunni pârast tulid nõbud ja tádid, sellesama õhtu tuli ka walitsusenõunik päälinnast ja temaga ühes „Lupak” kellele Maie iseáranis tâädust oli saatnud. Kõik kùla rahwas watas imekspannes „tolu Mats'i” suure sugu-